

DANIEL

- 1 1 Mbu lale Jojakim njô bôte ya yuda a nga jôô, ñwô Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga zu Jérusalem, a dili nye a bita.
 - 2 Ane Tate a nga ve Jojakim njô bôte ya Juda mo mé, a ve fe ngap éziñe ya biôme ya nda Zambe ; ane a nga ke bie si ya Schinear nda Zambe wé : ane a nga futi biôm bite nda akume ya Zambe wé.
 - 3 Ane njô bôt a nga kobô Aschpenaz évete ya mia'a mié na, a yiane zu bone be Israël be éziñ, ba ya mvoñe njô bôt a biwôlô bi bôt ;
 - 4 bendômane bete b'ayiane bo mvo'é ne selem, be to abeñ, a atyeñ mfa'a ya ñyemane mam ôse, be to fe fek, a yeme nya ñyemane mam, be to fe avale bôt e bili ngule ya tebe beta nda njô bôt ; nnye fe a yiane ye'ele be ñyeman a nkobô ya Bechaldéen.
 - 5 Ane njô bôt a nga ka'a be ngape bidi ya môs ôse, é so'o mfa'a ya bitôto bidi bi njô bôt, a mfa'a ya vin a nga bo a nya'ak, a ka'a fe na, b'aye ba'ale be nalé nté mimbu mila ; nde te éyoñ mimbu mite mi aye man, b'aye tebe ôsu be njô bôt.
 - 6 Nsamba ôte, bone be Juda be mbe été na, Daniel, Hanania, Mischaël, a Azaria.
 - 7 Ane évete miak é nga yôlé be môé : Daniel a nga yôlé jôé na Beltschatsar; a yôlé fe Hanania na Schadrac ; a Mischaël na Méschac ; a Azaria na Abed-Nego.
 - 8 Ve Daniel a nga tyi'i nlem été na, a ye bo te ve émien nsem amu bitôto bidi bi njô bôt, nge vin a nga bo a nya'ak : ajô te a nga sili évete mia'a na, a bo te ve émien nsem.
 - 9 Nde Zambe a nga ve Daniel ngule ya yen mvam a éngôngo mise me évete miak.
 - 10 Ane évete miak é nga jô Daniel na, M'ako tate wom njô bôte woñ, nnye a nga ka'a mia biôm mi aye di a nyu : amu na, a ye yene mesu menan abé a dañe mesu bendôman mia be be mi ne miaé amu jé ? nalé mi nga ye ke zene ya tyi'i me nlô be njô bôt.
 - 11 Eyoñ éte Daniel a nga jô mbo ésaé évete miak é nga télé na, a ba'ale Daniel, Hanania, Mischaël, a Azaria na :
 - 12 M'aye'elane wo na, ô tame ve'ele bebo bisaé bôé nté melu awôm; be tame ve bia kône ya di, a mendime ya nyu.
 - 13 Eyoñ éte be tame fombô mesu mangan asu dôé, a mesu bendôman b'adi bitôto bidi bi njô bôt; avale w'aye yen, nde bo'o bebo bisaé bôé nalé.
 - 14 Nalé a nga vô'ôlô be jame ete, a ve'ele be nté melu awôm.
 - 15 Eyoñ melu awôm me nga man, mesu map me nga yené abeñ, a menyôle map me nga bo avem, a dañe bendômane bese be nga bo be ja'a bitôto bidi bi njô bôt.
 - 16 Nalé ate mbo ésaé a nga vaa be bitôto bidi, a vin be nga yiane nyu, a ve be kôn.
 - 17 Mfa'a ya bendômane bete benyin, Zambe a nga ve be fek a atyeñ mfa'a ya ñyeman ôse a mefek: a Daniel a nga bili fe'e mfa'a ya ñyemane mam a biyeyem.
 - 18 Eyoñ melu njô bôt a nga tiñeti na b'ayiane nyin nda me nga man, évete miak é nga ke be nda été be Nebucadnetsar.
 - 19 Ane njô bôt a nga laane be; bôte bete bese be nji yene môt aval ane Daniel, Hanania, Mischaël, a Azaria: ajô te be nga bo be tebe' asu njô bôt.
 - 20 Jam ese ya ñyemane mam a fek njô bôt a nga sili be de, a nga yene be mvaé a dañe mingengañe mise a bebo mesimba bese be nga to si jé ése medañ awôm.
 - 21 Ane Daniel a nga tabe akekui mbu ya ôsu Cyrus njô bôt a nga jôô.
- 2 1 Mbu baa Nebucadetsar a nga jôô, ñwô Nebucadnetsar a nga yem biyeyem; nde nsisime wé ô nga wô'ô njuk, ôyo ve vase nye mis.
 - 2 Eyoñ éte njô bôt a nga tiñeti na, be loene mingengañ, a bebo mesimba, a mingengam, a Bechaldéen, be kulu njô bôt biyeyeme bié. Nalé be nga zu nyin, a tebe asu njô bôt.
 - 3 Ane njô bôt a nga jô be na, M'ate yem biyeyem, a nsisime wom w'awô'ô njuk, a kômbô yem biyeyem bite.
 - 4 Eyoñ éte Bechaldéen be nga kobô njô bôt a nkobô Araméen na, A njô bôt, tabe'e nnôm éto: kate'e bebo bisaé bôé biyeyem, wôna bi aye kuli bie.
 - 5 Ane njô bôt a nga yalan a jô Bechaldéen na, Jam ete kôlôya be ma : nge mi aye bo te kate me biyeyem bite a nkulane ya été, mi aye sañebane bifus, a menda menan m'aye bobane biduk.
 - 6 Ve nge mi aye liti biyeyem a nkulane ya été, wôna mi aye nyoñe biôm a ma'an a beta duma be ma : ajô te lita'ane me biyeyem a nkulane ya été.
 - 7 Ane be nga yalan éyoñ baa, a jô na, Njô bôt a kate'e bebo bisaé bé biyeyem bite, wôna bi aye kuli bie.

- 8 Njô bôt a nga yalan a jô na, M'ayeme fo'o na mi akômbô jeñ éyoñ, amu mi lô na jam ete e kôlôya be ma.
- 9 Ve nge mi bo te liti me biyeyem, atĩñ e ne ve da mfa'a wônan; amu mi maneya kôm bífia ya kobô asu dam bi ne minsos a bikotekot, akekui éyoñ j'aye kôñelan: ajô te katane me biyeyem bite, ndemben m'aye yeme na, mi ne fe ngule ya liti me nkulane ya été.
- 10 Ane Bechaldéen be nga yalan asu njô bôt, a jô na, Te ke môť a ne si nyô a ne ngule ya liti jame ya njô bôt ete, amu te ke njô bôt, nge njôô, nge évet, a tameya sili ngengañ éziñ, nge mbo mesimba, nge mone Chaldéen avale jam ete.
- 11 Aval ajô étam njô bôt a sili di, a te ke mfe a ne ngule ya liti de asu njô bôt, bezambe étam, mbe éto jap é nji bo be bôt.
- 12 Amu ajô te njô bôt a nga yaa a dañe bo ayok, a ve atĩñe na, be jiane beyeme mam ya Babylone bese.
- 13 Nalé atĩñ ete e nga mialan, a beyeme mam be nga ye wôéban; nde be nga jeñe Daniel ba be bobenyañe na, be wôé be.
- 14 Eyoñ éte Daniel a nga yalan Arjoc évete ya nsamba w'aba'ale njô bôt a fek a atyeñ, nyô a nga kôlô si na, a ye wôé beyeme mame ya Babylone;
- 15 a nga yalan a jô Arjoc évete njô bôte na, Amu jé atĩñ d'aso be njô bôt d'abo aka'a ntindan avôle di? Eyoñ éte Arjoc a nga liti Daniel jam ete.
- 16 Ane Daniel a nga nyin nda, a kômbô na njô bôt a ka'a nye ngum éyoñ, wôna a ye liti njô bôt nkulan.
- 17 Eyoñ éte Daniel a nga ke nda jé, a kate Hanania, Mischaël, a Azaria bobenyañe bé jam ete na:
- 18 be jeñ mvam be Zambe ya yôp ajô ya nsolane jam ôte; nde te Daniel ba be bobenyañe bé b'aye bo te jañ nsamba beyeme mam bevo'o ya Babylone.
- 19 Eyoñ éte nsolane jam ôte ô nga litibane be Daniel a ñyenane ya alu. Eyoñ éte Daniel a nga botane Zambe ye yôp.
- 20 Ane Daniel a nga yalan a jô na, Ebotan ajôé Zambe nnôm éto a nnôm éto; amu ñyemane mam a ngu bi ne émbié.
- 21 Nnye ate a kôñelane biyoñ a mimbu; a vaa bejô bôt, a télé fe bejô bôte bito; a ve beyeme mam ñyemane mam, a ve fe ba be bili fek, ñyeman;
- 22 a kulu mam me ne bidok a minsolan; a yeme mam me ne dibi été, a éfufup j'atabe be nye.
- 23 M'ave wo akéva, a kañe wo, A wo, Zambe ya beésa bam, nyô a veyame ñyemane mam a ngu, a litiya fe me éyoñe ji jam bi nga kômbô be wo; amu ô litiya bia jame ya njô bôt ete.
- 24 Ajô te Daniel a nga nyine vôm Arjoc a nga to, nyô njô bôt a nga télé na, a jiane beyeme mame ya Babylone; ane a nga ke, a jô nye avale di na: Te jiane beyeme mame ya Babylone; kele' me asu be njô bôt, a m'aye liti njô bôt nkulan.
- 25 Eyoñ éte Arjoc a nga ke Daniel avô asu njô bôt, a jô nye avale di na, Me yeneya môť bone ya minkôm mi Juda été, nnye ate a ye liti njô bôt nkulan.
- 26 Ane njô bôt a nga yalan a jô Daniel, jôé dé e mbe Beltschatsar, na, Ye ô ne ngule ya liti ma biyeyem me maneya yem, a nkulane ya été?
- 27 Ane Daniel a nga yalan asu njô bôt, a jô na, Beyeme mam, a bebo mesimba, a mingengañ, a bekulu mam be se ngule ya liti njô bôt nsolane jam njô bôt a nga sili;
- 28 ve Zambe a ne, a to yôp été, a kulu mam me ne minsolan, nnye ate a litiya Nebucadnetsar njô bôt mam m'aye boban melu ya asu'ulan. Biyeyeme biôé, a mam ô nga yen nlô énoñe jôé, bi ne na:
- 29 mfa'a wôé, A njô bôt, minsimesane miôé mi nga kui wo nlem énoñe jôé, mfa'a ya mam m'aye boban melu ôsu; a nyô a wô'ô kulu mam me ne minsolan a litiya wo mam m'aye boban.
- 30 Ve mfa'a wom, nsolane jame wu ô nji ke litibane be ma amu ngum ñyeman me bili a dañe môť ase a vee, ve amu na, nkulan w'aye litibane be njô bôt, nde fe na, w'aye yem minsimesane ya nleme wôé.
- 31 Wo, A njô bôt, ô nga yen, a koé na, beta éve'ela'a môť. Eve'ela'a éte, nje é mbe éwôlô, a éfufup ya été é to étua mvaé, é nga tele wo asu; é nga to angôndô ya fombô.
- 32 Mfa'a ya éve'ela'a éte, nlô ô to je nya or, tôé a mo bi nga to argent, abum a mebé bi to mvot,
- 33 mebo me to étyé, a mekule mebo me to ngap étyé, a ngap étek, mfula'ane.
- 34 O nga yen akekui ako' e nga baban te mo, nde e nga bibi éve'ela'a éte mekule mebo me mbe étyé a étek, a bu'u me bitun.

- 35 Eyoñ éte étyé, étek, mvot, argent, a or, bise bi nga fulane bu'ubane bitun a bo aval ane bikôla'a bidi ya miñseñ vôm be wô'ô tya'a bi ya ésep; a évuñulu é nga be'e bie, ajô te be nji fe beta yene bie éto: a ako' e nga bibi éve'ela'a éte e nga bo beta nkô, a yiane si se.
- 36 Biyeyeme le; wôna bi aye liti nkulane ya été asu njô bôt.
- 37 Wo, A njô bôt, ô ne njô bôt ya bejôô, nyô Zambe ya yôp a veyâ njôan, a éwôlô, a ngu, a duma ;
- 38 a vôm ase bone be bôt be to, betite ya fé a anone ya yôp, a veyâ bie mo môé, a télé wo na, ô jôô bie bise: wo ô ne nlô ya or ôte.
- 39 Ayoñ afe d'aye kôlô si mvuse jôé, e nji bo ngul ane wo; a ayoñe lale afe e ne mvot, nde d'aye jôô si se.
- 40 Ayoñe nyini d'aye bo ngul ane étyé, amu aval ane étyé j'abu'u biôm bise bitun a dañe bie; avale fe ane étyé j'afite bie bise, aval ete d'aye bu'u biôm bitun a fit.
- 41 A vôm ô nga yene mekule mebo a anyu, ngap éte'e ya bemé meziek, a ngap étyé, mfula'ane, d'aye bo ayoñ e ne nkandane zañ; ve ngule ya étyé j'aye bo de été, vôm ô nga yene étyé mfula'ane a nte'an étek.
- 42 Avale fe ane anyu ya mebo é nga to ngap étyé, a ngap étek, mfula'ane, aval ete ayoñ ete d'aye bo ngape jia ngu, a ngape fo'o mbu'an.
- 43 A vôm ô nga yen étyé mfula'ane a nte'an étek, b'aye fulane a mvoñe ya bôt; ve b'aye bo wua te kabetane nyô mbok, aval ane étyé é ne te fulan a étek.
- 44 Melu ya bejô bôt bete, Zambe ya yôp a ye télé ayoñ d'aye bo te jañ nnôm éto, nalé fe njôane ya été w'aye bo te li'i mo me ayoñe bôt afe; ve ayoñ ete d'aye bu'u meyoñe mete mese bitun a di me, a d'aye tebe nnôm éto.
- 45 Vôm ô nga yene na, ako' e nga baban nkô te mo, nde fe e nga bu' étyé, mvot, étek, argent, a or bitun; beta Zambe a litiya njô bôt mam m'aye bobane melu ôsu: a biyeyem bite bi ne été, a nkulane ya été ô ne fe été.
- 46 Eyoñ éte Nebucadnestar njô bôt a nga ku si bubutu, a kañe Daniel, a ve atiñe na, be ve nye jôme ya nkañan a bo nye biôm bi ne mbamaba menyum.
- 47 Ane njô bôt a nga yalane Daniel, a jô na, Zambe wôé a ne fo'o Zambe ya bezambe, a Tate ya bejô bôt, a nkulu mam me ne minsolan, vôm w'ate bo ngule ya kulu nsolane jame wu.
- 48 Eyoñ éte njô bôt a nga nene Daniel, a ve nye beta be biôm abui, a télé nye a jôô étune si ése ya Babylone, a bo fe évete ya ôsu a jôô beyeme mam bese ya Babylone.
- 49 Ane Daniel a nga sili fe njô bôt, nye ve télé Schadrac, Méschac, a Abed-Nego, be jôô mame eya étune si ya Babylone: ve Daniel a nga bo a tabe'e mbé nda njô bôt.
- 3** 1 Nebucadnestar njô bôt a nga bo éve'ela'a or, é to nté ya yôp menyî'i me mo mewôm mesaman, ndame ya été ke é to menyî'i me mo mesaman, ane a nga télé je nje'ese ya Dura, étune si ya Babylone.
- 2 Eyoñ éte Nebucadnestar njô bôt a nga bañete bivet, benya bôtô, bejôô, betyi'i mejô, beba'ale tañ, bebôndé mefek, bejô mejô, a bivete bise ya bitune mesi, be zu kañe môs b'atelé éve'ela'a ngum ntelan, nje Nebucadnestar njô bôt a nga mane télé.
- 3 Eyoñ éte bivet, benya bôtô, bejôô, betyi'i mejô, beba'ale tañ, bebôndé mefek, bejô mejô, a bivete bise ya bitune mesi, be nga sulane vôme wua ajô ya kañe môs b'atelé éve'ela'a ngume ntelan, nje Nebucadnestar njô bôt a nga mane télé; ane be nga tebe asu éve'ela'a Nebucadnestar a nga mane télé.
- 4 Eyoñ éte nkate mefoé a nga bete tyiñe yôp, a jô na, B'ave mia mvinda, A bôt, a meyoñ, a minkobô,
- 5 na, éyoñ mi aye wô'ô nkobô ya toñ, ndiñ, mvot, éngombé, ndenge, anjañ, a biôm b'abôm mevale mese, éyoñ éte mi kpwa'ane si a kañ éve'ela'a or Nebucadnestar njô bôt a maneya télé;
- 6 a bôte bese nyô a bo te ku si a kañ, awolo te a ye wuaban ézezañ mbe'e nduan w'ayôñ.
- 7 Ajô te, éyoñ éte, éyoñ bôte bese be nga wô'ô nkobô ya toñ, ndiñ, mvot, éngombé, ndenge, a biôm b'abôm mevale mese, bôte bese, a meyoñe mese, a minkobô mise, be nga ku si a kañ éve'ela'a or, nje Nebucadnestar njô bôt a nga mane télé.
- 8 A nga bo na, éyoñ éte , Bechaldée bevo'o be nga zu bebé, a bo'olô Bejuif.
- 9 Ane be nga yalan a jô Nebucadnestar njô bôte na, A njô bôt, tabe'e nnôm éto.
- 10 Wo, A njô bôt, ô maneya ve mvinda na, mô't ase a ye wô'ô nkobô ya toñ, ndiñ, mvot, éngombé, ndenge, anjañ, a biôm b'abôm mevale mese, a ye ku si a kañ éve'ela'a or;
- 11 a bôte bese nyô a bo te ku si a kañ, a ye wuaban ézezañ mbe'e nduan w'ayôñ.

- 12 Bejuif be vo'o be ne, mbe ô nga télé be jôô mame ya étune si ya Babylone: Schadrac, Méschac, a Abed-Nego; A njô bôt , bôte bete be nji semé wo: be ne te bo bezambe bôé ésaé, nge kañ éve'ela'a or ô maneya télé.
 - 13 Eyoñ éte Nebucadnestar a nga wô' abé a yaa, a ve atiñe na, be zu Schadrac, Méschac, a Abed-Nego. Ane be nga zu bôte bete asu njô bôt.
 - 14 Ane Nebucadnestar a nga yalan a jô be na, A Schadrac, Méschac, a Abed-Nego, ye mi nga tyi'i minlem été na, mi aye bo te bo zambe wom ésaé, nge kañ éve'ela'a or me maneya télé ?
 - 15 Eyoñe ji mi aye tabe nkôman, a éyoñ mi aye wô'ô nkobô ya toñ, ndiñ, mvet, éngombé, ndenge, anjañ, a biôm b'abôm mevale mese, mi aye ku si a kañ éve'ela'a me nga bo, wôna mvo'é: ve nge mi aye bo te kañ, awolo te mi aye wuaban ézezañ mbe'e nduan w'ayôñ; a zambe a ye nyii mia mo mam a ne za?
 - 16 Ane Schadrac, Méschac, a Abed-Nego be nga yalan a jô bôte na, A Nebucadnestar, bi nji yiane yalane wo ajô di.
 - 17 Nge e ne nalé, Zambe wongan bi abo nye ésaé a ne ngule ya nyii bia mfa'a ya mbe'e nduan w'ayôñ; nnye fe a ye nyii bia mo môé, A njô bôt.
 - 18 Ve nge momo, A njô bôt, yeme'e na, bi aye bo te bo bezambe bôé ésaé, nge kañ éve'ela'a or ô maneya télé.
 - 19 Eyoñ éte Nebucadnestar a nga dañe yaa, a asu dé é nga kôñelan a yaa Schadrac, Méschac, a Abed-Nego: ajô te a nga kobô, a ve atiñe na, be bo mbe'e nduan ayôñ, mebime zañbwa, a dañ abim be nga bo be bo'ok.
 - 20 A nga tiñeti fe biwôlô bi bôte bivo'o bi nga to nsamba mewosane wé na, be ka'a Schadrac, Méschac, a Abed-Nego, a wua be mbe'e nduan w'ayôñ été.
 - 21 Eyoñ éte bôte bete be nga ka'aban a bikuba biap, a biwoman, a melô'ô, a mengômesane map mefe, a wuaban ézezañ mbe'e nduan w'ayôñ.
 - 22 Amu atiñ njôô bôt e nga dañe ngu, a mbe'e nduan ô nga dañe yôñ, ajô te nkaba'a ya nduan éte ô nga wôé bôte be nga be'e Schadrac, Méschac, a Abed-Nego.
 - 23 Ane bôte bete bela, Schadrac, Méschac, a Abed-Nego, be nga ku si minka'an ézezañ mbe'e nduan w'ayôñ.
 - 24 Eyoñ éte Nebucadnetsar njô bôt a nga semé, a kôlô si avô: ane a nga kobô, a jô bebôndé mefe'e bé na, Ye bi nji wua bôte bela minka'an ézezañe ya nduan? Be nga yalan a jô njô bôte na, Jéfek, A njô bôt.
 - 25 Ane a nga yalan, a jô na, Tama yenan, me lô bôte benyin te nka'an, be kele' b'awulu ézezañe ya nduan, jôm te bo be; a nyô nyini a yené aval ane mone ya bezambe.
 - 26 Eyoñ éte Nebucadnestar a nga ke mbé ya mbe'e nduan w'ayôñ bebé: ane a nga kobô a jô na, A Schadrac, Méschac, a Abed-Nego, mia bebo bisaé be Zambe a Dañe Yôp, kuian atan a zu nne. Eyoñ éte Schadrac, Méschac, a Abed-Nego be nga kui atan be so' ézezañ nduan.
 - 27 Nde bivet, benya bôtô, bejôô, a bebôndé mefe'e ya njô bôt, éyoñ be nga sulane vôme wua, be nga fombô bôte bete, a yene na, nduan é nga bo te ngule ya bo menyôle mape jam, nalé fe ésile ya minlô miap é nji tame kalan nduan, nge bikuba biap bi kôñelane nyô, nalé fe nnañe ya nduan ô nji nyume be nyô.
 - 28 Ane Nebucadnestar a nga kobô a jô na, Ebotan a Zambe ya Schadrac, Méschac, a Abed-Nego, nnye a te lôm ange wé, a nyii bebo bisaé bé be nga buni nye, mbe be kôñelaneya njôan njô bôt, a ve menyôle map, nde te be bo te bo zambe mfe ésaé, nge kañe nye, ve Zambe wop étam.
 - 29 Ajô te m'ave mvinda na, bôte bese, nge ayoñ, nge nkobô, bôt b'aye kobô mbia éfia éziñ mfa'a ya Zambe ya Schadrac, Méschac, a Abed-Nego, b'aye sañebane bifus, a menda map m'aye bobane biduk; amu zambe mfe a nji bo, nyô a ne ngule ya nyii bôt avale di.
 - 30 Eyoñ éte njô bôt a nga daa Schadrac, Méschac, a Abed-Nego ôsu étune si ya Babylone.
-
- 4 1 Nebucadnestar njô bôt a tili bôte bese, a meyoñe mese, a minkobô mise, be to si se na: Mvo'é é bo' abui be mia.
 - 2 Me yeneya jame dina mvaé na, me liti mendem a bitua bi mam Zambe A Dañe Yôp a maneya bo mfa'a wom.
 - 3 Aka'a anen mendeme mé me né ! aka'a ngu bitua bi mam bié bi né ! ayoñe dé é ne ayoñe ya nnôm éto, a njôane wé w'atabe aso miaé mi bôt akui fe miaé mi bôt.
 - 4 Ma Nebucadnestar, me nga to si nda jam, a ke mam mam ôsu beta nda njô bôte wom.
 - 5 Ane me nga yem biyeyem bi nga ve me woñ nlem; a minsimisane ya énoñe jam a mam me nga yen nlô bi nga ndeñele ma.

- 6 Ajô te me nga ve mvinda na, be za'a beyeme mam bese ya Babylone vôm me nga to, be liti me nkulane ya biyeyem bite.
- 7 Eyoñ éte mingengañ, a bebo mesimba, a Bechaldéen, a bekulu mam be nga zu; ane me nga kañete biyeyem vôm be nga to ; ve be nji liti me nkulane ya été.
- 8 Ve Daniel a nga su'ulane zu vôm me nga to, jôé dé é ne na Beltschatsar, aval ane jôé zambe wom e né, nnye a bili nsisime ya bezambe be ne étyi: ane me nga kañete biyeyem bite vôm a nga to, a jô na,
- 9 A Beltschatsar, évete ya mingengañ, amu m'ayeme na, nsisime ya bezambe be ne étyi ô ne be wo, a te ke nsolane jam ô ne wo njuk, kate'e me mam me nga yen biyeyeme biam me nga yem, a nkulane ya été.
- 10 Mam me nga yen nlô énoñe jam me mbe avale di : Me nga fombô, a yene na, élé é tele ézezañe si nyô ; é to fe étua ayap.
- 11 Ane élé éte é nga yaé, a bo ngu, so'o ya été ve kui yôp été, a meku'u mese ya si nyô me nga yene je.
- 12 Makaé ya été me mbe abeñ, a bibuma ya été bi mbe abui, biôm bise ve yene bidi été : betite ya fé be nga yen éjijin été si, a anone ya yôp e nga tabe mintya mi ya été, minsône mise ve nyoñe bidi été.
- 13 Mam me nga yen nlô énoñe jam, me nga yene na, mmombô a to fe nyô a ne étyi a nga sise si, a so'o yôp.
- 14 Ane a nga bete tyiñe ngu, a jô avale di na, Baké' élé éte, a sepe je mintya, su'u je mekaé me sulane si, a tyamelane bibuma ya été : betit be kôlô'ô je si, a anon e kôlô'ô fe mintya ya été.
- 15 A kôsa bo nalé, ô jôké' ékume ya mindi mié si été, ntiñetan a éba'a étyé a mvot ne kpwok ! é tele menyeñe me ôbute ya afup été ; élo'o ya yôp é boté'é je : a ba be betit be fula'an ngap mfa' ôbut ya si nyô :
- 16 nleme wé ô kôñela'an, te fe bo wu mô't, a be va'a nye nleme tit; a biyoñe zañbwa bi lôte' nye yôp.
- 17 Ntyi'an ôte w'aso amu njôane ya bemombô, a nsili ôte amu éfia ya ba be ne étyi ; ajô te nde bevevee b'aye yeme na, Nyô A Dañe Yôp, nnye a jôô vôme ya njôane bôt ô né, nnye fe a ve wô be nyô ase a nye'e, a télé fe bôt b'adañe si bejôô ya été.
- 18 Biyeyem bite, ma, Nebucadnetsar njô bôt, me maneya yem ; a wo, A Beltschatsar, liti'i nkulan, vôm beyeme mam ya njôane wom be se ngule ya liti me nkulan; ve wo ô ne ngule ya liti ; amu nsisime ya bezambe be ne étyi ô ne be wo.
- 19 Eyoñ éte Daniel, jôé dé é mbe Beltschatsar, a nga ku'ubu ôbe étun, a minsimesane mié mi nga ndeñele nye. Ane njô bôt a nga yalan a jô na, A Beltschatsar, te yebe na, biyeyem bite, nge nkulan, bi ndeñele wo. Ane Beltschatsar a nga yalan a jô na, A tat, biyeyem bite bi bo'o jôme ya ba b'asiñe wo, a nkulan ya été ô bo'o jôm besiñe bôé.
- 20 Elé ô nga yen, é nga yaé, a bo ngu, so'o ya été é nga kui yôp été, a meku'u mese ya si nyô me nga yene je;
- 21 mekaé ya été me mbe abeñ, a bibuma ya été bi mbe abui, biôm bise ve yene bidi été ; betite ya fé be nga tabe je si, a anone ya yôp e nga bi bito biap mintya ya été:
- 22 é ne wo, A njô bôt, ô maneya yaé a bo ngu ; amu ngule jôé é neneya, a j'akui yôp été, a njôane wôé w'akui aku'u ya si nyô.
- 23 A vôm njô bôt a nga yen mmombô a to fe nyô a ne étyi a sise si, a so'o yôp, a jô na, Baké' élé éte, a jiane je; ve a kôsa bo nalé ô jôké' ékume ya mindi mié si été, ntiñetan a éba'a étyé a mvot ne kpwok! é tele menyeñe me ôbute ya afup été, élo'o ya yôp é boté'é je; a ba be betite ya fé be fula'an ngap, akekui biyoñe zañbwa bi aye lôte nye yôp;
- 24 A njô bôt, nkulan ñwô wu, ô ne fe ntyi'ane ya Nyô A Dañe Yôp, ñwô ô zuya be tate wom njô bôt:
- 25 na, b'aye titane wo vôm bôt be to, a éto jôé j'aye bo vôm betite ya fé be to, b'aye tindi wo ô di ôbut aval ane beyôm binyaka, élo'o ya yôp j'aye boté wo, a biyoñe zañbwa bi aye lôte wo yôp; akekui w'aye yeme na, Nyô A Dañe Yôp, nnye a jôô vôme ya njôane bôt ô né, nnye fe a ve wô be nyô ase a nye'e.
- 26 A vôm be nga jô na, be jô'é ékume ya mindi mi ya élé éte; vôm ate njôane wôé w'aye fo'o bo jôme jôé, éyoñ w'aye mane yeme na, yôp nde d'ajôô.
- 27 Ajô te, A njô bôt, fe'e m'abôndé é bo'o mvaé mise môé, a ô tyi'i mam abé môé a mbôane ya zôsô, a tyi'i fe mbia be mam môé a nlitane ya mvam be minzôzoé; ndô'ôtô mvo'é jôé é ne ngule ya bo ayap.
- 28 Mam mete mese me nga zu be Nebucadnestar njô bôt.

- 29 Eyoñ ngon awôm a ébaé é nga man, a nga to a wulu beta nda njô bôt ya Babylone.
- 30 Ane njô bôt a nga kobô a jô na, Ke beta Babylone nyô, nnye me maneya lõñ a bo vôm njô bôt a tabe, a beta mboane ya ngule jam, a amu дума ya étôto'o jam?
- 31 Efiá éte é ngenan anyu njô bôt été, ane tyiñ é nga so yôp, é jô'ô na, A Nebucadnestar njô bôt, wo b'ajô: Njôan ô kôlôya be wo:
- 32 b'aye titane wo vôm bôt be to; a éto jôé j'aye bo vôm betite ya fé be to; b'aye tindi wo ô di ôbut aval ane beyôm binyaka; a biyoñe zañbwa bi aye lôte wo yôp; akekui w'aye yeme na, Nyô A Dañe Yôp, nnye a jôé vôme ya njôane bôt ô né, nnye fe a ve wô be nyô ase a nye'e.
- 33 Awolo te ebien nde jam ete e nga kpwaan be Nebucadnestar : be nga titane nye vôm bôt be to, ane a nga di ôbut aval ane beyôm binyaka, a élo'o ya yôp é nga boté nye nyô, akekui ésié jé é nga yaé a bo ane mimvote mi ndôé, a biaé bié bi nga funane biaé bi anon.
- 34 Eyoñ melu mete me nga man, ma, Nebucadnestar, me nga bete mise mame yôp, a fe'e jame é nga bulane be ma, ane me nga botane Nyô A Dañe Yôp, a me nga se'e nyô a to nnôm éto a ve nye дума; amu njôane wé ô ne njôane ya nnôm éto, a ayoñe dé d'atabe aso miaé mi bôt akui fe miaé mi bôt;
- 35 a bôte bese be to si nyô b'alañeban ane momo jôm; nnye ate a bo ane a nye'e nsamba mewosane ya yôp été, a mfa'a bôt be to si nyô; te ke mô't a ne kame wo wé, nge jô nye na, W'abo jé ?
- 36 Eyoñ éte ébien fe'e jam é nga bulane be ma ; étôto'o jam a éfufupe jam bi nga bulane be ma, amu дума ya njôane wom; bebôndé mefe'e bam a benya bôtô bam be nga jeñe mam be ma; a me nga téléban ngu mfa'a ya njôane wom, a ngule j'adañ mvaé é nga vebane be ma.
- 37 Eyoñe ji, ma, Nebucadnestar, m'akañ Njô Bôte ya yôp, a se'e nye, a wumulu nye; amu mimboane mié mise mi ne benya mejôô, a mezene mé me ne nya ntyi'ane mejôô; nnye ate a ne ngule ya sili ba b'awulu a mebune si.
- 5** 1 Ane Belschatsar njô bôt a nga bo toyina benya bôtô bé beta ésulane bidi, a nyu vin vôm toyina bôt ate a nga to.
- 2 Eyoñ Belschatsar a nga to a tye'e vin, a nga ve atinë na, be za'a bilaé bi or a argent mbie Nebucadnetsar ésa wé a nga nyoñ mfa'a ya temple a nga to Jérusalem; nde te njô bôt ba be benya bôte bé, a binga bé, a binga bé ba be be be mbe te nya nlu'ane, b'aye nyu été.
- 3 Eyoñ éte be nga zu bilaé bi or bi nga nyoñebane mfa'a ya temple ya nda Zambe é nga to Jérusalem; ane njô bôt ba be benya bôtô bé, a binga bé, a binga ba be be be mbe te nya nlu'ane, be nga nyu été.
- 4 be nga nyu vin, a se'e bezambe ya or, a ba ya argent, a mvot, a étyé, a bilé, a mekok.
- 5 Awolo te ebien anyu ya wo mô't e nga kui, a tili mfa'a ya éte'e be nga kon mfine ya beta nda njô bôt ébi bifufupe yat: a njô bôt a nga yen étun ya akule wo e nga tili.
- 6 Eyoñ éte asu njô bôt e nga kôñelane nye, a minsimisane mié mi nga ndeñele nye; bibô'ô mekan bi nga sulane nye, a meboñe mé me nga kômetan.
- 7 Ane njô bôt a nga yôn a jô na, be za'a bebo mesimba, a Bechaldéen, a bekulu mam vôm a to. Ane njô bôt a nga kobô a jô beyeme mame ya Babylone na, Bôte bese, mô't a ye lañ ntilane wu, a liti me nkulane ya été, b'aye jalé nye évindi ngômesane nyô, a jalé fe nye ngôkop or tyiñ, a télé nye évete lale njôane ya bôt.
- 8 Wôna beyeme mam be njô bôt bese be nga nyin; ve be nji bo ngule ya lañ ntilan ôte, nge liti njô bôt nkulane ya été.
- 9 Eyoñ éte Belschatsar njô bôt a nga dañe wô'ô nju'u nlem, asu dé e nga kôñelane fe nye, a benya bôtô bé be nga to fe'e ne vema!
- 10 Eyoñ éte nkpwe'e njô bôt ô nga nyin nda ésulane bidi, amu mejô njô bôt ba benya bôtô bé be nga kobô ; ane nkpwe'e njô bôt ô nga kobô a jô na, A njô bôt, tabe'e nnôm éto; te yebe na, minsimesane miôé mi ndeñele wo, nge yebe na, asu dôé e kôñelan.
- 11 Mô't éziñ a to ayoñe dôé été, nsisime ya bezambe be ne étyi ô ne nye nlem ; melu éso a nga to, éfufup a fek a ñyemane mam ô funa'an ane ñyemane mame ya bezambe, bi nga yené be nye; a Nebucadnestar njô bôt éso wôé, njô bôt, m'akate wo na, éso wôé, a nga télé nye évete ya mingengañ, bebo mesimba, Bechaldéen, a bekulu mam;
- 12 amu na, be nga yen mbamba nlem, a ñyeman, a fek, a nkulane ya biyeyem, a nlitane ya minsolane mejô, a mvaane ya bisô, be Daniel ate, nnye ate njô bôt a nga yôlé na, Beltschatsar. Be tame loene Daniel éyoñe ji, nnye ate a ye liti nkulane ya été.

- 13 Eyoñ éte be nga zu Daniel asu njô bôt. Ane njô bôt a nga kobô a jô Daniel na, Ye ô ne Daniel ate, nyô a nga so be bone ya minkôm mi Juda, mmie njô bôt tate wom a nga soo mie Juda?
 - 14 Me maneya wô'ôtane wo na, nsisime ya bezambe ô ne be wo, a wô'ô fe na, éfufup a fek a mbamba ñyemane mam bi ayené be wo.
 - 15 Eyoñe ji b'ate mane zu beyeme mam, a bebo mesimba asu dame na, be lañ ntilane wu, a liti me nkulane ya été; ve be nji bo ngule ya liti nkulan ya jam ete.
 - 16 Ve ma maneya wô'ôtane wo na, ô wô'ô kulu mam, a vaa bisô: éyoñe ji nge ô ne ngule ya lañ ntilane ôte, a liti me nkulane ya été, b'aye jalé wo évindi ngômesane nyô, a jalé fe wo ngôkop or tyiñ, a w'aye bo évete lale njôane ya bôt.
 - 17 Eyoñ éte Daniel a nga yalan a jô asu be njô bôte na, Womien bii' biôme biôé, a ve môť mfe meya'ane môé; a kôsa bo nalé, m'aye lañ njô bôt ntilan ôte, a liti nye nkulan.
 - 18 A wo njô bôt, Zambe A Dañe Yôp a nga ve Nebucadnestar éso wôé njôan, a anen, a дума, a étôtok:
 - 19 nde, amu anen a nga ve nye ete, bôte bese, a meyoñe mese, a minkobô mise be nga fô'ôban a ko woñ asu dé: a nga wôé nyô a nga kômbô wôé, a nyii nyô a nga kômbô nyii; a nga bete nyô a nga kômbô bete, a sili nyô a nga kômbô sili si.
 - 20 Ve éyoñ nleme wôé ô nga bete yôp, a nsisime wôé ô nga bo ayet, nalé ate a nga bo mame ya mebus, be nga vaa nye éto njô jé, a nyoñ nye дума dé:
 - 21 be nga titane nye vôm bone be bôt be to, a nleme wé ô nga bo ane nleme ya betit, éto jé ve bo ba be bijakase ya fé; be nga bo be va'a nye ôbut a di aval ane beyôm binyaka, a élo'o ya yôp é nga bo é bot'éé nye yôp; akekui a nga yeme na, Zambe A Dañe Yôp nnye a jôô vôme ya njôane bôt ô né, nnye fe a télé nyô a nye'e a jôô wô.
 - 22 A wo mone wé, A Belschatsar, ô nji tame je'ebe nleme si, a kôsa bo ô nga yeme mam mete mese,
 - 23 ve ô beteya womiene yôp a sengane Tate ya yôp; a be zuya bilaé ya nda jé asu dôé, a mia be benya bôtô bôé, a binga bôé, a binga bôé mia be be mi ne te nya nlu'ane, mi maneya nyu vin été; ô maneya fe se'e bezambe ya argent a or, a ba ya mvot, étyé, bilé, a mekok, be ne te yen, nge wôk, nge yeme jam; a Zambe a bili mvebe wôé wo wé, a bili fe mezene môé mese, nnye ate ô nji ke wumulu.
 - 24 Eyoñ éte étune ya akule wo ete é nga lômban é so'o be nye, a ntilane wu ô nga kamban.
 - 25 Ntilan ô nga kamban ô ne na: MENE, MENE, TEKEL, UPHARSIN.
 - 26 Nkulane ya jam ete ô ne na : MENE a ne na, Zambe a maneya lañe njôane wôé tañ, a kui wô nné.
 - 27 TEKEL a ne na ; ô ne mve'ane kop, a b'ayene wo éveves.
 - 28 PERES a ne na; njôane wôé ô ne nsalane zañ, a vebane Bemède a Beperse.
 - 29 Eyoñ éte Belschatsar a nga ve atiñ, ane be nga jalé Daniel évindi ngômesane nyô, a ve fe nye ngôkop or tyiñ, a kate bôte bese foé ajô dé na, a ye bo évetet lale njôane ya bôt.
 - 30 Alu te be nga wôé Belschatsar njô bôte ya Bechaldéen.
 - 31 Ane Darius mone Mède a nga nyoñe njôan, a to bébé mimbu mewôm mesaman a mibaé.
-
- 6 1 Darius a nga yene mvaé ya télé bivet ntet a mewôm mebaé bi aye jôô si se a jôô je, mbie bi aye tabe vôm ase ya njôane wé ô né;
 - 2 ane a nga télé fe benya bivete bela b'aye jôô bie, Daniel a to môťe wua ya été; nde te bivete bite bi aye liti be mam mese bi abo, a njô bôt a ye bo te yen njuk.
 - 3 Eyoñ éte Daniel ate a nga dañe benya bivete a bivet, amu a nga bili mbamba nlem; a éfia é nga to njô bôt nleme na, a ye télé nye a jôô si se.
 - 4 Eyoñ éte benya bivete ba be bivet be nga jeñ ajô ya bo'olô Daniel mfa'a ya njôane bôt; ve be nji bo ngul ya yen ajô nge étom, amu a mbe mvo'é, nalé fe be nji yen nkoban nge étom be nye.
 - 5 Wôna bôte bete be nga jô na, Bi aye ke yen ajô ya bo'olô Daniel nyô, ve nge bi aye yene de zene ya metiñe me Zambe wé.
 - 6 Eyoñ éte benya bivete bete ba be bivet be nga sulane vôme wua be njô bôt, a jô nye avale di na, A Darius njô bôt, tabe'e nnôm éto.
 - 7 Benya bivete bese ya si nyô, a bone bivet ba be bivet, a bebôndé mefek ba be bejôô, be maneya bôndé fe'e ya télé mvinda njô bôt, a bo beta ngul atiñe na, bôte bese môť a ye ja'é jam be zambe éziñ nge be môť nté melu mewôm mela, vengevenge ve be wo, A njô bôt, a ye wuaban ébé beñbweñbwem été.

- 8 Eyoñe ji, A njô bôt, va'a beta atĩne ate ngu, a tili jôé dôé ntilane ôte si, a bo te kôñelan, aval ane metĩne Bemède a Beperse me né, mme me ne te akôñelan.
 - 9 Ajô te Darius njô bôt a nga tili jôé dé ntilan ôte si, a tili fe de beta atĩn ate.
 - 10 Eyoñ Daniel a nga yeme na, njô bôt a tiliya jôé dé ntilan ôte si, ane a nga ke nda jé (éyoñ éte bone mimbé ya étun nda jé be yoo mfa'a Jérusalem) ; ane a nga kute meboñe si môse wua mekute mela, a ye'elan, a ve akéva asu Zambe wé, aval ane a nga tame bo a bo'ok.
 - 11 Eyoñ éte bôte bete be nga sulane vôme wua, a koé Daniel a ye'elan a ja'é mam asu Zambe wé.
 - 12 Eyoñ éte be nga ke njô bôte bebé, a kobô nye ajô ya beta atĩn njô bôt, a jô na: Ye ô nji tili jôé dôé beta atĩne na, môť ase a ye ja'é jôm be zambe éziñ nge be môť, nté melu mewôm mela, vengeance ve be wo, A njô bôt, a ye wuaban ébé beñbweñbwem été? Ane njô bôt a nga yalan a jô na, E ne fo'o nalé, aval ane metĩne Bemède a Beperse me né, mme me ne te akôñelan.
 - 13 Eyoñ éte be nga yalan a jô asu be njô bôt na, Daniel ate, nyô a nga so be bone ya minkôm mi Juda, a ne te semé wo, A njô bôt, nge beta atĩn ô nga tili jôé si, ve ye'elane môse wua meye'elane mela.
 - 14 Eyoñ njô bôt a nga wô'ô mejô mete, a nga dañe wô' abé, a ve ngul nlem mfa'a ya nyii Daniel; ane a nga jaé jeñe zene ya nyii nye akekui jôp e nga ðim.
 - 15 Eyoñ éte bôte bete be nga sulane be njô bôt, a jô njô bôte na, yeme'e na, atĩne Bemède a Beperse e ne na, te ke atĩn nge mvinda njô bôt a teléya é ne beta kôñelan.
 - 16 Eyoñ éte njô bôt a nga tiñeti, ane be nga zu Daniel, a wua nye ébé beñbweñbwem été. Nde njô bôt a nga kobô a jô Daniel na, Zambe wôé ô wô'ô bo nye ésaé melu mese, nnye a ye nyii wo.
 - 17 Ane be nga zu akok, a bôé de mbé ya ébé; a njô bôt a nga ve de ndeme jé émien, a ndeme ya be beta be bôte bé; nde te te ke jam d'aye kôñelan ajô Daniel.
 - 18 Eyoñ éte njô bôt a nga ke beta nda wé, a tabe alu te te di jôm ; nalé fe be nji zu bôme biôme ya mevak vôm a nga to: a ôyo ô nga vase nye mis.
 - 19 Tyé kpwa, njô bôt a nga kune kôlô si, a ji'a ke ébé beñbweñbwem.
 - 20 Eyoñ a nga kui ébé bebé, vôm Daniel a nga to, a nga loen a tyiñ éngôngo; ane Njô bôt a nga kobô a jô Daniel na, A Daniel, mbo ésaé vevea Zambe, ye Zambe wôé, nyô ô wô'ô bo ésaé melu mese, a ne ngule ya nyii wo beñbweñbwem? 21 Eyoñ éte Daniel a nga jô bôte na, A njô bôt, tabe'e nnôm éto.
 - 22 Zambe wom a te lôm ange wé, a dipe menyu beñbweñbwem, a be nji bo me jam; amu me nga yené te bijô asu dé; nalé fe asu dôé, A njô bôt, me nji bo jam é ne abé.
 - 23 Eyoñ éte njô bôt a nga dañe vak, a ve atĩne na, be vaa Daniel ébé été. Nalé be nga vaa Daniel ébé, te ke yene nye abé éziñe nyô, amu a nga buni Zambe wé.
 - 24 Eyoñ éte njô bôt a nga ve atĩn, ane be nga zu bôt be nga bo'olô Daniel bete, a wua be ébé beñgweñbwem été, bebien, a bone bap, a binga bap; ane beñbweñbwem be nga bi be, a bu'u be bivese bise bitune bitun, te yene be za kui' ébé si.
 - 25 Eyoñ éte Darius njô bôt a nga tili bôte bese, a meyoñe mese, a minkobô mise, be to si se, kalate na: Mvo'é é bo'o mia abui.
 - 26 M'ave mvinda na, vôm ase ngule ya njôane wom é né, bôt be fô'ôba'an a ko woñ asu Zambe ya Daniel; amu nye a ne vevea Zambe, a nyô a to nnôm éto, a ayoñe dé é ne di d'aye bo te jañ; nalé fe njôane wé w'aye tabe akekui asu'ulan.
 - 27 Nnye a nyii a ve ényiñ; nnye fe a bo mendem a bitua bi mam yôp été a si nyô, nnye ate a maneya nyii Daniel ngule beñbweñbwem été.
 - 28 Nalé mame ya Daniel ate me nga ke ôsu melu Darius a nga jôô bôt, a melu Cyrus mone Perse a nga jôô bôt.
-
- 7 1 Mbu ya ôsu Belschatsar njô bôt ye Babylone a nga jôô, ñwô Daniel a nga yem biyeyem a yene mam nlô énoñe jé : éyoñ éte a nga tili biyeyem bite a kate benya bafia ya mam mete.
 - 2 Ane Daniel a nga kobô a jô na, Nyenan me nga yen alu, me nga yene na, bivuñulu ya yôp binyin bi nga vame beta mañ yôp.
 - 3 Nde beta betite benyin be nga kui, be so'o mañ été, be to mevale meva.
 - 4 Nyô ya ôsu é nga funane ñbweñbwem, é bili mefap ane ndôé: ane me nga fombô, akekui mesaé ya mefap mete me nga téban, ane é nga betebane si, a telébane mebo mebaé ane môť; ane é nga vebane fe nleme môť.

- 5 Wôna me nga yene tite fe, nyô baa, é funa'an ours; mfa'a wua é to mbetane yôp, a bivese bi mvaé bila bi to je anyu mesôñe zañ: ane be nga jô je avale di na, Kôlô'ô si, ô di abui minsôn.
- 6 Jam ete e maneya, ane me nga fombô, a yene tite fe, é funa'ane ze, nje é nga bili mefap me ônone menyin mvus ; tit éte é nga bili fe minlô minyin; é nga vebane fe ngule ya jôô.
- 7 Jam ete e maneya, miñyenen me nga yen alu, ane me nga yen tite nyini, é to angôndô a éwôlô, a étua ngu; é nga bili beta mesôñe me étyé; é nga di a bu'u bitune bitun, a tya'a jôm é nga li'i a mebo: betite bese be nga so je ôsu, nyina é mbe aval étam; é nga bili fe minla' awôm.
- 8 Ane me nga fase minla'a mite, a yene na, nla'a mfe ô nga kui mie zañ, ôyôm nlak, asu ya éte nde minla'a mila ya ôsu mi nga téban ne tus! a zu koé na, mis me to nla' ôte aval ane mise me mô't, a anyu é kobô'ô beta be mam.
- 9 Ane me nga fombô akekui be nga telé bito bejôô, a wua a to nnôme ya melu a nga tabe si: ngômesane jé é mbe éfumulu ane sut, a ésile ya nlô wé aval ane mevule me ntômba me ne mfuban ne fum! éto njôô jé é mbe minkaba'a mi nduan, a minka ya éte mi mbe nduan j'ayôñ.
- 10 Osôé ya nduan ô nga kui a zu atan ô so' ôsu vié: bôte betoyini biyoñe betoyini be nga bo nye bisaé, a bôte betoyini awôm biyoñe betoyini awôm be nga tebe asu dé: a nga mane kômesan éto ya tyi'i mejô, a bekalate be nga kuiban.
- 11 Ane me nga fombô éyoñ éte amu ajô tyiñe ya beta bafia nla' ôte ô nga kobô; me nga fombô akekui tit éte é nga wôéban, a nyôle jé é nga jañ, a be nga ve je na, é di'iban nduan.
- 12 Mfa'a ya betite bevok, be nga vaa be ngule jape ya jôô; ve be nga beta li'i be be vee nté éziñ a éyoñ éziñ.
- 13 Miñyenan me nga yen alu, me nga yene na, mbo' éziñ a funane mone ya mô't a nga zu minkute ya yôp éte, ane a nga zu be nnôme ya melu, a be nga zu nye bébé asu dé.
- 14 Ane a nga veban ngule ya jôô, a étôtok, a ayoñ, ajô te nde bôte bese, a meyoñe mese, a minkobô mise b'aye bo nye bisaé; njôane wé ô ne njôane ya nnôm éto, ñwô w'aye bo te lô't, a ayoñe dé é ne di d'aye bo te jañ.
- 15 Mfa'a wom ma Daniel, nsisime wom ô nga wô' ôlun nyôle jam éte, a mam me nga yen nlô me nga ndeñela ma.
- 16 Ane me nga ke bébé be mô'te wua ya ba be nga tele valé, a sili nye nya ajôô ya mam mete mese. Nalé ate a nga kate ma, a liti me nkulane ya mam mete.
- 17 Beta betite bete, be ne benyin, be ne bejô bôte benyin, b'aye kôlô si be so'o si nyô.
- 18 Ve mbamba be bôte ya Nyô A Dañe Yôp b'aye nyoñ njôan, a bi njôan ôte nnôm éto, ja'an nnôm éto a nnôm éto.
- 19 Eyoñ éte me nga kômbô yeme nya ajôô mfa'a ya tite nyini, nyô é nga to aval étam mfa'a ya ba bevo'o bese, a étua angôndô, nje mesôñe mé me mbe étyé, a biaé bié bi mbe mvot; nje é nga di, a bu'u bitune bitun, a tya'a jôm é nga li'i a mebo;
- 20 nalé fe mfa'a ya minla' awôm mi nga to je nlô, a nla'a mbo' ô nga kui, asu ya éte nde mila mi nga ku, nla' ôte ô nga bili mis, a anyu e kobô'ô beta be mam, ñwô ô nga yené éwôlô a dañe mi mivok.
- 21 Ane me nga fombô, nla' ôte ve wosan mbamba be bôt, a dañe be;
- 22 akekui nnôme ya melu ô nga zu, a ajô ya mbamba be bôt ya Nyô A Dañe Yôp e nga tyi'iban, a éyoñ é nga kpwan, na, mbamba be bôte bete be nyoñ njôan.
- 23 Ane a nga jô avale di na, Tite nyini éte j'aye bo ayoñe nyini si nyô, nde d'aye bo aval étam a meyoñe mevo'o mese, nde fe d'aye di si se, a tibi je si, a bu'u je bitune bitun.
- 24 Mfa'a ya minla'a mite awôm, bejô bôt awôm b'aye kôlô si, be so' ayoñ ete: a mfe a ye kôlô si mvuse jap; a ye bo aval étam a ba ya ôsu, nnye ate a ye tibi bejô bôte bela si.
- 25 Nnye fe a ye kobô Nnyô A Dañe Yôp abé, a ju'u mbamba be bôte ya Nyô A Dañe Yôp; nnye ate a ye bôndé fe'e ya kôñelane biyoñ a metiñ; mbie bi aye vebane mo mé akekui éyoñ a biyoñ a étun éyoñ.
- 26 Ve b'aye kômesane éyoñ ya tyi'i mejô, a b'aye vaa nye njôane wé, nde te b'aye di wô a jiane wô akekui asu'ulan.
- 27 Nde ayoñ ete a njôan ôte, a duma ya meyoñ mete yôp ese si, bi aye vebane be bôt be ne mbamba be bôte ya Nyô A Dañe Yôp; ayoñe dé é ne ayoñe ya nnôm éto, a minjôane mise mi aye bo nye ésaé a wô'ô nye.
- 28 A su'ulane ya ajô, nde te di. Mfa'a wom, ma Daniel, minsimisane miam mi nga ndeñele me abui, a asu dam e nga kôñelane ma : ve me nga ba'ale jam éte nleme wom éte.

- 8** 1 Mbu lale Belschatsar njô bôt a nga jôô, ñwô me nga yene jam nlem, ma, Daniel, me nga yen, éyoñ éte di me nga tate yen é lôteya.
- 2 Nyenan me nga yen, me nga yene na ; e mbe na, éyoñ me nga yen, me nto Suse beta nda njô bôt été, nnye a ne étune si ya Élam ; ñnyenan me nga yen, me nto mfôm ôsôsé Ulaï.
- 3 Eyoñ éte me nga bete mise mame yôp, a fombô, a yene na, nnôm ntômba a bili minla'a mibaé a tele mfôm ôsôé valé : minla'a mite mibaé mi mbe mbetane yôp ; ve wua ô to mbetane yôp a dañe wu mbok, a wu ô nga dañ mbetane yôp ô nga su'ulane kui.
- 4 Me nga yen ane nnôm ntômba ate a nga tindi mfa'a jôp d'adim, a mfa'a ya nord, a mfa'a ya sud ; betit be nji bo ngule ya tebe nye asu, nalé fe te ke mô't a nga to ngule ya nyii mô't mo mé ; ve a nga bo ane a nye'e, a nene émien.
- 5 Me ngenane me fase'e nlem, a teme na, nnôm ékela a nga so mfa'a jôp d'adim a lôte si se, te ke nambe si ; ékela éte é nga bili éwôlô nlak zañe mis.
- 6 Nde a nga kui vôm nnôm ntômba a nga bili minla'a mibaé a nga to, nyô me nga yen a tele mfôm ôsôé, a jimbi nye a ayo'o ya ngule jé.
- 7 Me nga yen ane a zu nnôm ntômba ate bébé, ane a nga yaa nye, a jimbi nnôm ntômba ate, a bu'u nye minla'a mié mibaé ; nnôm ntômba a nji fe bi ngule ya tebe asu dé ; ve a nga dume nye si, a tibi nye a mebo ; te ke mô't a nga to ngule ya nyii nnôm ntômba mo mé,
- 8 Ane nnôm ékela ate a nga dañe bete émiene yôp : éyoñ a nga bo ngu, beta nla' ate a nga bu'i, a biwôlô minla'a binyin bi fombô'ô mfa'a bivunulu binyine ya yôp bi nga kui éjiane ya été.
- 9 Ane ôyôm nla' ô nga kui, ô so'o be wua ya été, ñvie ô nga bo étua anen, mfa'a ya sud, a mfa'a jôp d'atôô, a mfa'a ya étôto'o si.
- 10 Nvie ôte ô nga bo anen, akui ja'an nsamba ya yôp été ; ane ô nga dum bevo'o ya nsamba ôte si a ateté avok, a tibi bie yôp.
- 11 Ya, ô nga bete ôbiene yôp, akui be évete ya nsamba ébien ; ve wôlé je mvean b'adi'i nduan melu mese, a vôme ya éto jé é ne étyi a nga wuabane si.
- 12 Ane nsamba ô nga vebane be vie a fulane fe mvean b'adi'i nduan melu mese amu nkoban; ane ô nga wua benya mejôô si, a bo ane vi anye'e, mam mé ve ke ôsu.
- 13 Eyoñ éte me nga wô'ô mô't a ne étyi a kobô'ô ; a mô't mfe a ne étyi a nga jô ngume mô't ôte ô nga kobô na, Nyenan b'ayen mfa'a ya mvean b'adi'i nduan melu mese, a mfa'a ya nkoban w'andamane mam, ane vôme ya étyi a nsamba bi aye tibane mebo si, w'aye bo ntaa vé ?
- 14 Ane a nga jô me na, Akekui mam me ngô'é a mam me tyé betoyini bebaé a mintete mila; éyoñ éte vôme ya étyi a ye boban mfuban.
- 15 A nga bo na, éyoñ ma, mamiene Daniel, me maneya yen ñnyenan ôte, ane me nga jeñ ane m'aye yeme wô ; a teme na, jôm é nga tele asu dam é funa'an ane mô't.
- 16 Ane me nga wô'ô tyiñe mô't zañe kindi' ébaé ya Ulaï, é lo'en, a jô na, A Gabriel, bo'o mô'te nyô a yem ñnyenan ôte.
- 17 Nalé a nga zu bébé vôm me nga tele ; éyoñ a nga zu, me nga ko woñ, a ku si bubutu ; ve a nga jô me na, A mone mô't, yemek ; amu ñnyenen ôte ô ne jôme ya melu me ya asu'ulan.
- 18 Nde, éyoñ a nga to a kobô'ô ma, me nga viane ke ôyo melom, asu e nga butu me si; ve a nga nambe ma, a télé me tetele.
- 19 Ane a nga jô na, Tame yen, m'aye liti wo, ô yeme mam m'aye boban melu ya ñyaan m'aye su'ulan ; amu jam ete e ne jôme ya éyoñe ya asu'ulan é ne ntiñetan.
- 20 Nnôm ntômba ô nga yen, a nga bili minla'a mibaé, mmie mi ne bejô bôte ya Médie a Perse.
- 21 Nnôm ékela a ne ayok a ne njô bôt ya Javan ; a beta nla'a a ne nye mise zañ a ne njô bôte ya ôsu.
- 22 Mfa'a ya wu ô nga bu'i, a minyin mi nga tebe éjiane ya été, meyoñ menyin m'aye tebe me so' ayoñ été, ve te ke bi ngule ya été.
- 23 Melu njôane wop w'aye su'ulan, éyoñ betyame metiñ b'aye jaé nné wop, njô bôt a ne asu ayok, a yeme fe minsolane mejô, a ye tebe.
- 24 Ngule jé j'aye bo éwôlô, ve sa amu ngule jé émien ; a ye jiane mam étua njian, mam mé ve ke ôsu, a ye fe bo ane a nye'e ; nnye ate a ye jiane biwôlô bi bôt a ayoñ e ne étyi.

- 25 A ye tindi medu'an me ke ôsu mo mé amu mefe'e mé; a ye fe bete émiene yôp nlem été, a jiane bôt abui vôm be to mvo'é : a ye fe tebe évet ya bivet ngame yat ; ve a ye fe bu'uban, te ke wo môť.
- 26 Nyenane mame ya mam me ngô'é a mam me tyé ô nga katebane ô ne été : ve wo, dibi'i ñyenane ôte ; amu ô ne jôme ya melu abui ôsu.
- 27 Ane ma, Daniel, me nga ku som, a kone melu me éziñ ; éyoñ éte me nga kôlô si, a bo bisaé bi njô bôt : ane me nga semé ñyenane ôte, ve te ke môť a nga yeme wô.
- 9 1 Mbu ya ôsu Darius mon Assuérus a nga jôô, a to mvoñe bôte Bemède, nnye be nga télé njô bôte ya ayoñe Bechaldéen,
- 2 mbu ya ôsu a nga jôô, ma, Daniel, me nga yem a bekelate tañe mimbu mam m'andamane Jérusalem m'aye mane bôman, é ne mimbu mewôme zañbwa, ajô ya été nde ajô Jehova e nga zu be Jérémie nkulu mejô.
- 3 Nde me nga télé asu dam mfa'a ya be Tate Zambe, a jeñ zene ya meye'elan a minja'an, a fulane fe zene ya ntyiane bidi a njaéan nkuta a ntaban asup.
- 4 Ane me nga ye'elane Jehova Zambe wom, a meme mam, a jô na, A Tat, Zambe a ne anen, a angôndô, nyô a ba'ale bilat a liti fe mvam be ba b'anye'e nye a ba'ale metiñe mé,
- 5 bi maneya kop, a bo ékotekot, a bo abé, bi maneya fe ben njôane wôé, a yale feñ a li'i minjôane miôé a memvinda môé;
- 6 nalé fe bi nji vô'ôlô bebo bisaé bôé bekulu mejô, mbe be nga kobô bejô bôte bangan, a bivete biangan, a betate bangan, a bôte bese ya si nyô a jôé dôé.
- 7 A Tat, zôsô a ne jôme ya be wo, ve nzametane asu ô ne mfa'a wongan, aval ane é ne môse wu; mfa'a ya bôte ya Juda, a be bôt be to Jérusalem, a Israël ase, ba be ne bébé, a ba be ne ôyap, mesi mese vôm ô nga titane be, amu nkoban be kobeya be wo.
- 8 A Tat, asu nzametan e ne jôme ya be bia, mfa'a ya be bejô bôte bangan, a be bivete biangan, a be betate bangan, amu bi boya wo abé.
- 9 Mvam a njaman bi ne jôme ya Tate, Zambe wongan ; amu bi beneya njôane wé;
- 10 nalé fe bi nji wô'ô tyiñe Jehova Zambe wongan, mfa'a ya wulu metiñe mé, mme a nga télé mise mangan a bebo bisaé bé bekulu mejô.
- 11 Ya, Israël ase a meneya tyam metiñe môé, a yale feñ, nde b'aye bo te ve tyiñe jôé mewôk: ajô te nde biyo'é bi maneya sôébane be bia, a beta atiñ a ne ntilane metiñe me Moïse mbo ésaé Zambe; amu bi boya nye abé.
- 12 Nnye fe a maneya tôé mejô mé, mme a nga kobô bia, a kobô fe betyi'i mejô bangan be nga tyi'i bia mejô, vôm a nga zu beta abé be bia; amu yôp ese si, jam e nji ke boban aval ane di e nga boban e Jérusalem.
- 13 Abé se di e zuya be bia, aval ane e ne ntilane metiñe me Moïse ; ve bi ngenan te tame ja'é mvam be Jehova Zambe wongan, ane bi aye li'i mam abé mangan, a bi mfasan mfa'a ya benya mejôô môé.
- 14 Ajô te Jehova Zambe a maneya nonô abé te, a zu de be bia ; amu Jehova Zambe wongan a ne zôsô mimboane mié mise a bo, a bia bi nji wô'ô tyiñe jé.
- 15 Eyoñe ji, A Tat, Zambe wongan, nyô a nga soo bôte bôé si ya Égypte a wo ô ne ngu, a ô maneya fe nyoñe duma, aval ane é ne môse wu; bi maneya kop, bi maneya bo abé.
- 16 A Tat, m'aye'elane wo na, aval ane zôsô wôé ase a né, me'ete'e na ayaa dôé a ayo'o dôé bi kôñelan a kôlô mfa'a ya nlame wôé Jérusalem, nkôle wôé ô ne étyi ; amu Jérusalem a bôte bôé be nto jôme ya ôson be ba bese b'abômane bia, amu mam abé mangan, a amu mbia be mame ya betate bangan.
- 17 Ajô te éyoñe ji, A Zambe wongan, vô'ôlô'ô meye'elane me mbo ésaé wôé, a wô'ô fe mam a ja'é wo, a faé éfufupe ya asu dôé mfa'a ya vôme wôé a ne étyi a ne ndaman, amu ajô Tate.
- 18 A Zambe wom, ke'e alo dôé, a wôk; kui' mise môé, a yene mam mangan me ne ndaman, a nlam w'alobane jôé dôé: amu bi nji liti meye'elane mangan asu dôé amu bezôsô bangan, ve amu ajô ya beta be mvame bôé.
- 19 A Tat, wô'ôk; A Tat, jamé'é ; A Tat, vô'ôlô'ô a bo ; A Zambe wom, te bu'u jam ete, amu ajô dôé womien, amu nlame wôé a bôte bôé b'alobane jôé dôé.
- 20 Eyoñ me nga to me kobô'ô, a ye'elan, a mem abé dam, a abé ya bôte bam Israël, a liti minja'ane miam asu Jehova Zambe wom ajô nkôle Zambe wom ô ne étyi;
- 21 ya, éyoñ me nga to nkobô ya meye'elane zañ, môť ate Gabriel, nyô me nga yen atata'a, ñyenane me nga yen, be nga lôme nye a yele avô, a nga nambe ma, bébé éyoñ b'ave jôme ya nkañane ya mam me ngô'é.

- 22 Ane a nga ye'ele ma, a laan a ma, a jô na, A Daniel, me soya éyoñe ji na, me ve wo ñyemane mam a fek.
- 23 Eyoñ w'ate taté ja'é, atíñ d'ate boban, a me zuya kate wo; amu ô ne nyô b'anye'e abui: ajô te fase'e jam ete, a yem ñyenane ôte.
- 24 Besondô mewôme zañbwa be ne ntiñetane be bôte bôé, a nlame wôé ô ne étyi, mfa'a ya mane nkoban, a mane mam abé, a bo metuna'a mfa'a ya mbia be mam, a zu zôsô ya nnôm éto, a dip ñyenane mam a nkulane mejô, a wo'o nyô a dañe zôsô mbon.
- 25 Ajô te yemek a fase na, ataté mveane ya atíñe na, be bulane kôme Jérusalem a beta lôñe nye, akekui be nyô a ne ñwo'an mbon, évet éte, d'aye bo besondô zañbwa, a besondô fe mewôm mesaman a bebaé: a ye beta lôñeban, minseñ a ébé mendim j'abôman, ja'ane melu me ne abé.
- 26 Eyoñ besondô mewôm mesaman a bebaé b'aye man, nyô a ne ñwo'an mbon a ye tyi'iban, te fe bi jôm: a bôte ya évet j'aye so b'aye jian nlam a vôm a ne étyi; asu'ulane ya éte d'aye bo a ndôn, a bita bi aye boban akekui asu'ulan; a ne ntyi'ane na, mame ya éndaman m'aye boban.
- 27 Nje éte j'aye bo bôt abui élat é ne ngu nté ya sondô wua: ézezañe ya sondô ate a ye mane ntyi'ane biôm a mveane jôme ya nkañan; a nyô a ndamane mam a ye so a bete afape ya mbia be mame yôp; ayaa d'aye sôébane be ba be ne éngôngo akekui asu'ulan ebien, nde e ne ntyi'an.
- 10** 1 Mbu lale Cyrus njô bôte ya Perse a nga jôô, ñwô jam éziñ é nga kulubane be Daniel, jô dé é nga lobane na, Beltschatsar; jam ete e mbe nya ajôô, e to beta mewosan: ane a nga wô'ô jam ete, a yem ñyenane ôte.
- 2 Melu mete, ma, Daniel, me nga tabe ôlun mingum besondô mila.
- 3 Me nji di mbamba bidi, nalé fe tit nge vin bi nji ke me anyu, nalé fe me nji ke ve'ele wobane mbon, ve akekui mingum besondô mila mi nga kpan.
- 4 Eyoñ ngone ya ôsu é nto melu mewôm mebaé a menyin, éyoñ me nga to mfôme beta ôsôé, ñvie ô ne Hiddekel,
- 5 me nga bete mise mame yôp, a fombô, a yene môt a be'e ngômesan ndombo, a to ntiñetan angenteñ a nya or ya Uphaz:
- 6 nyôle jé fe é mbe aval ane ako'o chrysolithe, asu dé e nga yené aval ane feleves, mise mé aval ane mimbui mi ngôé mi ayôñ, mo mé a mebo aval ane nséan mvot, a tyiñe ya mejô mé aval ane tyiñe jama bôt.
- 7 Ma Daniel, ma étam me nga yen ñyenane ôte ; amu bôt bia be be bi nga to be nji yen ñyenane ôte; ve beta nyeñenyeñe a nga bi be, be ve tup a sobô.
- 8 Nalé me nga li'i étam, a yene beta ñyenane ate, a ngul e nji fe beta bo me nyô; amu abeñe dam e nga kôñelane me ébo, me te fe bi ngu.
- 9 Ve a kôsa bo nalé, me nga wô'ô tyiñe ya mejô mé; éyoñ me nga wô'ô tyiñe ya mejô mé, éyoñ éte me nto ôyo melom, me bô bubutu, asu e butu si.
- 10 A teme na, wo ô nga nambe ma, ñwô ô nga télé ma ñbweñbwa'a, me kutu meboñ a mo.
- 11 Ane a nga jô me na, A Daniel, wo môt b'adañe nye'e, yeme'e mejô m'akobô wo, a tebe tetele; amu me ne nlômane be wo éyoñe ji. Eyoñ a nga mane kobô me éfia éte, me nga tebe me fô'ôba'an.
- 12 Eyoñ éte a nga jô me na, A Daniel, te ko woñ; amu ataté môse ya ôsu ô nga ve nlem na w'aye yem, a je'ebe nleme si asu Zambe wôé, be nga wô'ô mejô môé : a me soya amu ajô ya mejô môé.
- 13 Ve évete ya ayoñe Perse é nga tebe me ngame yat nté melu mewôm mebaé a da ; ve ô lô, Micaël, môte wua ya bivete ya ôsu, a nga zu volô ma ; nde me nga tabe vôm ate, ba be bejô bôte ya Perse.
- 14 Eyoñe ji me zuya kate wo ô yeme mam m'aye kui be bôte bôé melu ya asu'ulan ; amu ñyenane ôte ô ngenane jôme ya melu abui.
- 15 Eyoñ a nga mane kobô me aval ane mejô mete me mbe, me nga vit asu dam e lô si, a bo mvuk.
- 16 Nde, tame yen, mbo' éziñ a to éfunan ane bone be bôt a nga nambe biyaé biam: éyoñ éte me nga kui anyu, a kobô, a jô nyô a nga tele vôm me nga to na, A tate wom, alune dam e bulaneya be ma amu ajô ya ñyenane ôte, me te fe bi ngule nyô.
- 17 Amu mbo ésaé ya tate wome nyô a ne ngule ya kobô tate wome nyô aya? amu mfa'a wom, éto éte ngul é nji fe beta bo me nyô, nalé fe mvebe ô nji beta bo be ma.
- 18 Eyoñ éte mbo' éziñ a to aval ane éfunane ya môt a nga beta nambe ma, a nnye ate a nga ve me ngu.

- 19 Ane a nga jô na, A môť b'adañe nye'e, te ko woñ: mvo'é é bo'o be wo, bo'o ngu, ya, bo'o ngu. Eyoñ a nga kobô ma, me nga bo ngu, a jô na, Tate wom a kobô ô; amu w'ate ve me ngu.
- 20 Eyoñ éte a nga jô na, Ye w'ayeme jam me zu ya bo wo? Éyoñe ji m'aye bulan a ke wosan me to ngam évete ya Perse: nde éyoñ m'aye ke, tame yen, évete ya Javan j'aye zu.
- 21 Ve m'aye kate wo jam e ne ntilan mfa'a ya nlitane ya benya mejôô: a te ke môť a ne me ngame ya wosane bôte bete, ve Micaël évete jôé.
- 11** 1 Mfa'a wom, mbu ya ôsu Darius mone Mède a nga jôô, ñwô me nga tebe na, me volô nye a ve nye ngu.
- 2 Eyoñe ji m'aye liti wo benya mejôô. Tame yen, bejô bôte bela b'aye beta tebe mfa'a ya Perse; a nyô nyini a ye bi akum a dañe bese; éyoñ a ye mane bo ngu amu akume dé, a ye fô ô bese be wosan ayoñe Javan.
- 3 Nde éwôlô njô bôt j'aye tebe, nje j'aye jôô a beta ngu, a bo ane a nye'e.
- 4 Eyoñ a ye tebe, ayoñe dé d'aye bu'i, a d'aye kaban mfa'a bivunulu binyine ya yôp, ve sa mfa'a ya mvoñe bôte jé, nge aval ane njôan a nga jôô wô ô mbe; amu ayoñe dé d'aye téban, é bo jôm ya bôte befe, sa ba.
- 5 Nde njô bôt ya sud a ye bo ngu, a évete jé jia ; nje éte j'aye bo ngu a dañe nye, a bi njôan; njôane wé w'aye bo beta njôan.
- 6 Eyoñ mimbu mi aye lôť, b'aye latan ; a ngon njô bôte ya sud j'aye ke be njô bôte ya nord a ke kôm élat; ve ngon éte j'aye bo te ba'ale ngule ya wo wé; nalé fe a ye bo te tebe, nge wo wé; ve b'aye koñ ngon éte, a koñe fe ba be nga zu je, a nyô a nga biaé je, a nyô a nga volô je melu mete.
- 7 Ve mbo' éziñ a ye tebe éjiane jé a so' éfa'ale ya mindi mi ya ngon éte, nnye a ye zu kui nsamba mewosan, a nyin ôlem njô bôte ya nord été, a wosane be, a dañ.
- 8 Nalé fe bezambe bap, a bengunemelane bap be ne nyeman, a fulan mbamba bisua bape ya argent a or, mbie a ye ke bie minkôm Égypte; wôna a ye tabe si mimbu mi éziñ mfa'a ya njô bôte ya nord.
- 9 Nde a ye ke si njô bôte ya sud, ve a ye bulane si jé.
- 10 Nde bone bé b'aye bo mewosan, a sulane jama abui bezimbi, mbe b'aye ke ôsu, a mialan, a lôť ôsu; wôna b'aye bulan a bo mewosan, akui ôleme vié ôbien.
- 11 Nde njô bôte ya sud a ye yaa, ve kôlô si a zu wosane nye, njô bôte ya nord ate ; wôna a ye kôme beta nsamba, a beta nsamba ate a ye vebane mo mé.
- 12 Wôna beta nsamba ate a ye betebane yôp, a nleme wé w'aye fe betebane yôp; a ye dum mewôm betoyini si, ve aye bo te dañ.
- 13 Nde njô bôte ya nord a ye bulan, a kôme beta nsambe a dañe nyô ya ôsu anen ; nde a ye zu éyoñ biyoñ bi aye mane lôť, e ne na, mimbu, a bili beta nsamba mewosan a biôm abui.
- 14 Melu mete bôt abui b'aye tebe njô bôte ya sud ngame yat ; nalé fe bone ya évô be to bôte bôé été b'aye bete bebiene yôp a kômbô ve ñyenan ngu ; ve b'aye ku.
- 15 Nalé njô bôte ya nord a ye zu, a bô' ékôndôk, a nyoñ nlam ô ne nlôñane nya ôleme : nde minsamba ya sud mi aye bo te tebe, nalé fe bôte bé be ne mintoban, nalé fe ngule ya tebe j'aye bo momo.
- 16 Ve nyô a ye zu wosane a ye bo ane a nye'e, te ke môť a ye tebe asu dé; nnye ate a ye tebe mfa'a ya étôťô'o si, ngule ya jiane mam é to mo mé.
- 17 Nde a ye telé asu dé ngule na, a zu a ngule ya ayoñe dé ese, a mbamba metiñe ya bôt b'aye tabe mvo'é ; a ye fe bo me ; nde a ye ve nye ngone ya binga na, a ndamane je ; ve ngone éte j'aye bo te tebe, nge tebe ngame jé.
- 18 Jam été e maneya, a ye kôñelan asu dé mfa'a ya bikôte bi mañ, a nyoñ abui : ve évet éziñ j'aye mane ôson a nga liti be ; ya, a ye bulan ôsone vié be émien.
- 19 Eyoñ éte a ya kôñelan asu dé mfa'a ya aleme ya si jé ; ve a ye kolé ôbak aku, te ke fe yené.
- 20 Eyoñ éte mbo' éziñ a ye tebe éjiane jé, nnye ate a ye lôme môť a yemete bôt akum, a lôť étôťô'o ya njôane ôte été ; ve éyoñ bone melu m'aye lôť, a ye jañ, sa a ayaa, sa ke a mewosan.
- 21 Wôna môť b'abiasé a ye tebe éto jé, nnye be nji tame ve duma ya njôan : ve nnye ate a ye zu melu me ya mvo'é, a nyoñ njôan a mejô ya biwôna'a.
- 22 Nde minsamba mi nga ye dañ mi aye viane dañeban asu dé, a bu'uban ; ya, nalé fe évete ya élat.

- 23 Eyoñ élat j'aye mane bobane be nye, a ye bo medu'an; amu a ye zu, a bo éwôlô, a bili bôte tyôtyoé.
- 24 A ye zu kui mefôla ya étune si m'adañe mvaé melu me ya mvo'é ; nde a ye bo jam beésa bé be nji tame bo, nge bimvame bié; a ye miase be akum a nga bi, a akum a nga sa, a zesé akum: ya, a ye bôndé mefe'e mé ya wosan alem, ôbe nté éziñ.
- 25 Nde a ye fô'ô ngule jé a ayo'o dé ya nlem a wosan njô bôte ya sud a beta nsamba mewosan; a njô bôte ya sud a ye bo bita a nsamba mewosan ô to étua anen a éwôlô; ve a ye bo te tebe; amu b'aye bôndé mefe'e ya bo nye jam.
- 26 Ya, ba be wô'ô di bitôto bidi bié b'aye jiane nye, a nsamba mewosane wé w'aye mialan; a abui d'aye ku si be maneya wôéban.
- 27 Mfa'a ya bejô bôte bete bebaane, minlem miap mi aye bo mi ya be nkpwala, a b'aye laa minsos be to tawôlô wua: ve jam ete d'aye bo te ke ôsu; amu a kôsa bo nalé, asu'ulan d'aye bo éyoñ é ne ntiñetan.
- 28 Eyoñ éte a ye bulane si jé a bili abui akum ; a nleme wé w'aye vini élate ya étyi ; a ye bo a ne a nye'e, a bulane si jé émien.
- 29 Nde a ye bulan éyoñ é ne ntiñetan, a kui mfa'a ya sud ; ve d'aye ke bo melu ya asu'ulan aval ane e mbe éyoñe ya ôsu.
- 30 Amu bemiel be Kittim b'aye zu wosane nye; ajô te a ye wô' abé, a bulan mvus, a yaa élate ya étyi, a bo ane a nye'e : a ye fo'o bulan, a semé ba b'ali' élate ya étyi.
- 31 Wôna minsamba mewosan mi aye tebe ngame jé, mmie mi aye ndamane vôme ya étyi, étyi ; a ne na, ôlem, a vaa mvean b'adi'i nduan melu mese, mmie fe mi aye télé mbia jôm a ndamane mam.
- 32 A ye vite ba b'abo élat abé a mejô ya biwôna'a ; ve bôt b'ayeme Zambe wop b'aye bo ngu, a bo mam.
- 33 Ba be ne fe'e bôt été b'aye ye'ele bôt abui ; ve akôsa bo nalé, b'aye wu a nkpwaté mekôn a nduan, a nkeane minkôm a nsaane biôm, melu abui.
- 34 Eyoñ b'aye wu, b'aye volôbane a ôyôm mvolan ; ve bôt abui b'aye fubu nsamba wop a mejô ya biwona'a.
- 35 Nde bevo'o ya ba be ne fek b'aye wu, mfa'a ya kôme be, a fubu be, a bo be bifumulu, akekui éyoñe ya asu'ulan; amu jam ete e ngenan mfa'a ya éyoñ é ne ntiñetan.
- 36 Nde njô bôt ate a ye bo ane a nye'e ; a ye bete émiene yôp, a télé émien zambe ase yôp, a kobô bitua bi mame ya sengane Zambe ya bezambe ; nde mam mé m'aye ke ôsu akekui ayaa d'aye mane boban ; amu jam e ne ntyi'an d'aye boban.
- 37 Nalé fe a ye bo te semé bezambe ya beésa bé, nge nkômbane ya binga, nge semé zambe éziñ ; amu a ye bete émiene yôp a dañe bese.
- 38 Ve a ye viane kañe zambe ya alem éjiane jé ; zambe éziñ beésa bé be nji yem, nnye a ye kañ a or, a argent, a meko'o me ne édima, a mbamba be biôm.
- 39 Nde fe a ye wosan alem d'adañ ngu amu mvolan ya ayoñ afe: a ye nene nyô ase a meme nye a duma; a ye ve be éto ya jôô bôt abui, a kape si amu tañ éziñ.
- 40 Melu ya asu'ulan njô bôte ya sud a ye wosane nye ; nde njô bôte ya nord a ye ke wosane nye aval ane ôlende, a bili bewagon ya bita, a bôt b'awulu bikabela yôp, a bemiel abui ; a ye nyine mesi, a mialan a tulane me.
- 41 Nnye fe a ye nyin étôtô'ô si, a mesi abui m'aye dañeban ; ve ma m'aye nyiñe mo mé me ne na : Édom, a Moab, a bôte ya ôsu ya bone be Ammon.
- 42 A ye same fe wo wé mesi yôp ; si ya Égypte te ke nyiñ.
- 43 Ve a ye jôô akume ya or a argent, a bidima bi biôm bise ya Égypte ; a Belibyen a Beéthiopien b'aye tôñe nye mebo.
- 44 Ve mefoé m'aso mfa'a jôp d'atôô a mfa'a ya nord m'aye ndeñele nye ; wôna a ye kôlô si a ayo' abui a ke jiane bôt abui a vaa be ne meñ !
- 45 Nde a ye télé menda bindelé ya beta nda wé zañe mañ a étôto'o nkôl é ne étyi ; ve a ye kui asu'ulane dé, te ke mô't a volô nye.
- 12** 1 Melu mete Micaël a ye tebe, beta évet ate a tele ngame bone ya bôte bôé ; a éyoñ ya njuk j'aye bo, aval éyoñ é nji tame kui ane ayoñe bôt e nga bo akekui éyoñ éte ébien ; bôte bôé b'aye nyiñ melu mete, mô't ase b'aye koé ntilane kalate été.
- 2 Nde bôt abui ya ba be na ôyo mbulu'u ya si éte b'aye vee, bevo'o mfa'a ya ényiñe ya nnôm éto, a bevo'o mfa'a ya ôson a mbiasane ya nnôm éto.
- 3 Ba be ne fek b'aye faé aval ane mfaéan éfufupe ya yôp ; a ba b'akôñelane bôt abui mfa'a ya zôsô b'aye fa faé aval ane ateté nnôm éto a nnôm éto.

- 4 Ve wo, A Daniel, dibe' mejô, a fete kalate, akekui éyoñe ya asu'ulan ; bôt abui b'aye ke mimbile mimfa'a mimfak, a ñyeman w'aye bo abui.
- 5 Eyoñ éte , ma, Daniel, me nga fombô, a yene na, befe bebaé be ntele, nyina mfôm ôsôé kindi'i ya nne, a nyô mbo'o mfôm ôsôé kindi'i ya yat.
- 6 A mbo' éziñ a nga jô mô't a nga be'e ngômesan ndombo, nyô a nga to mendime ya ôsôé yôp, na, Eyoñ j'aye bo ntaa vé akekui asu'ulane ya bitua bi mam bi ?
- 7 Ane me nga wô' éyoñ mô't a nga be'e ngômesan ndombo, nyô a nga to mendime ya ôsôé yôp, a nga bete mbo nnôme wé yôp a mbo ngale wé mfa'a ya yôp, a tiñeti a nyô a to nnôm éto na, j'aye bo nté ya éyoñ, a biyoñ, a étun éyoñ ; nde éyoñ b'aye mane bu'u ngule ya bôt be ne étyi bitune bitun, mam mete mese m'aye man.
- 8 Ane me nga wôk, ve te ke yen : éyoñ éte me nga jô na, A Tate wom, asu'ulane ya mam mete d'aye bo aya?
- 9 Nye na, A Daniel, kele' w'ake ; amu mejô mete me ne ndiban a mfetan akekui éyoñe ya asu'ulan.
- 10 Bôt abui b'aye fubu bebien, a bo bebiene bifumulu, a kômban ; ve bôt be ne abé b'aye bo abé; te ke mô'te ya bôt be ne abé a ye yem ; ve ba be ne fek b'aye yem.
- 11 Ataté éyoñ b'aye vaa mvean b'adi'i nduan melu mese, a télé mbia jôm a ndamane mam, melu m'aye bo toyini wua mintete mibaé a mewôm ébu.
- 12 Ebotan a nyô a yange, a kui melu mete toyini wua mintete mila a mewôm mela a metan.
- 13 Ve kele' w'ake akekui asu'ulan d'aye bo ; amu w'aye wo'an, a w'aye tebe mfa'a ya ngape jôé été, melu me ya asu'ulan.

